

ASIATISK FILM

Midt i en blokadedid begynder „Kosmorama“ sin 2. årgang, og vi har fundet det opportunt at fremhæve, at der er en filmverden udenfor Hollywood — og iøvrigt også udenfor Europa. Vi er ikke så naive at tro, at man pludselig og på een gang vil importere de mange interessante asiatiske film, der nævnes eller omtales nærmere i dette nummer. Det er ikke let at rokke ved biografpublikummets vaner. Og selv indenfor kritikken finder man en vis tilbøjelighed til at lægge vægt på, at de orientalske film i mange henseender er vanskelige at forstå til bunds. Det er mange af dem også, men den primære kritiske opgave må i øjeblikket være den velvillige formidling: Fremhævelse af de almenmenneskelige værdier og forklaring af det vanskeligt tilgængelige.

For der kan ikke være nogen tvivl om, at der nu foregår meget på filmens område i Asien, især naturligvis i Japan. I 1953 var USA (i følge en statistik i „Cinéma 55“) det land, der producerede flest spillefilm: 375. Men i 1954 rykkede Japan op på førstepladsen med 370 film mod USA's 214.

Der er imidlertid ikke blot tale om kvantitative forskydninger, men også om kvalitative. De fleste kritikere synes enige om, at Japan nu er det land, i hvilket der produceres de fleste ypperlige film. Også fra Indien og Kina kommer der fængslende værker. Det er sandsynligt, at de interessante filmskoler i disse lande vil finde disciple andre steder i Asien, og den filminteresserede vil i de kommende år blive tvunget til at arbejde med begreber og traditioner, som han ikke tidligere har været stillet overfor. Omfattende nyorientering hos kritikeren synes nødvendig.

Dette nummer af „Kosmorama“ prætenderer ikke meget mere end at gøre opmærk-

som på dette forhold. Vægten er lagt på det introducerende og ikke på det definitivt kritiske, dels fordi pressen ikke i højere grad har taget sig af den nødvendige forberedende reportage, dels fordi vi foreløbig kun i begrænset omfang er kompetente til at vurdere de enkelte film og instruktører i de rigtige relationer. *Kurosawa* og *Mizoguchi* er uden al tvivl store instruktører, men måske har de dem endnu større i Japan. Vi kan ikke være sikre. Foreløbig gælder det først og fremmest det elementære grundlag.

NOTER

I artiklen om *Fonda* i »Kosmorama« 9 blev der givet udtryk for håbet om, at denne skuespiller ville komme tilbage til det hvide lærred. Det er han i mellemtiden kommet — i filmatiseringen af »Mister Roberts«. Til *Fonda*-indexet kan det tilføjes, at *King Vidor* iscenesatte »On our merry way« sammen med *Leslie Fenton*.

*

Også i »Kosmorama« 9 forsøgte det at nå frem til, hvad filmfotografen *Dinesen*, der fotograferede »Det hemmelighedsfulde X«, hed til fornavn. Det lykkedes dengang ikke, selv ikke for filmens instruktør, *Benjamin Christensen*. Men vi kan nu oplyse, at han hed *Emil Christian Laurentius Dinesen*, og at han døde i marts 1915.

*

Til *Asta Nielsen*-indexet i samme nummer kan vedføjes, at »Kleinstadtsünder« fra 1927 blev vist i Danmark under titlen »Den farlige Leg«.

*

I dette nummer indleder *Johs. Møller* — »Information«s kulturredaktør — en serie om radioens Film Forum.

*

Som sidste sæsons abonnenter på »Kosmorama« vil opgåde, er vort format ændret lidt. Vi håber, at ændringen vil falde i læsernes smag.

*

For *stills* til dette nummer takker vi »The British Film Institute«, selskabet »Daieic«, Japan, og ASA Filmudlejning.

*

Det er ikke hensigten at opgive serien med komplette filmindexer — det ukomplette index i dette nummer er en undtagelse.